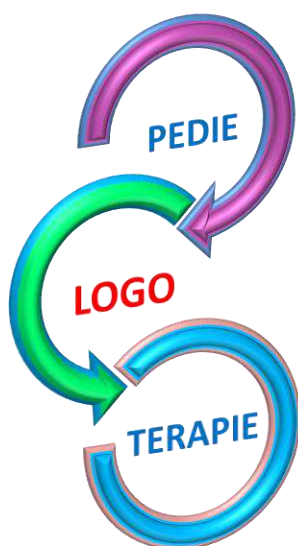

Logoterapia

Revista de logopedie a Centrului Logopedic Interșcolar Bacău
Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Bacău
Anul VIII, numărul 16, octombrie 2023

MINISTERUL EDUCAȚIEI

INSPECTORATUL
S C O L A R
J U D E Ţ E A N
B A C Ă U

C.J.R.A.E.
Bacău

CENTRUL JUDEȚEAN DE RESURSE ȘI ASISTENȚĂ EDUCAȚIONALĂ BACĂU

Str. Oituz, Nr. 24, Loc. Bacău, Jud. Bacău, Cod Poștal 600266
Tel/Fax: 0234.557300, Web: www.cjrae-bacau.ro, E-mail: cjrae_bc@yahoo.com

CENTRUL LOGOPEDIC INTERȘCOLAR BACĂU

Logoterapia

Anul VIII, numărul 16, octombrie 2023

EDITURA CASEI CORPULUI DIDACTIC BACĂU

2023

ISSN 2501-1774

ISSN-L 2501-1774

CUPRINS

Andreia Chirica, <i>Învățarea ortogramelor „mai, m-ai și „nai, n-ai”</i>	4
Alexandra Năstac, <i>Resurse logopedice în dislexo-disgrafie</i>	6
Dennis-Ștefan Maxim, Irina-Ramona Varvaroi, <i>Caracteristici ale dezvoltării citit-scrisului la școlarul mic deficient mintal. Studiu de caz</i>	12
Ioana-Dana Purcaru, <i>Negativismul la copiii cu tulburare de limbaj</i>	16
Alina Roșu, <i>Profilaxia tulburărilor de limbaj</i>	18
Alexandra Șchiopu, <i>Accesibilizarea materialului didactic pentru elevii cu dizabilități de vedere</i>	21
Mihaela Alistar, <i>Eficiența jocurilor digitale și a jocurilor sociale în dezvoltarea laturii lexico-semantică a limbajului. Studiu comparativ</i>	26
Maria-Ramona Petrea, <i>Alianța terapeutică în bâlbâială</i>	31
Letiția-Mihaela Ghența, <i>Program de intervenție personalizat în tulburări de limbaj și comunicare asociate cu deficiență mintală severă</i>	34
Elena Pughineanu, Maria Archip, <i>Tehnologie și gadget-uri vs. limbaj și socializare</i>	40
Nicolae Bălan, <i>Program de intervenție logopedică în TSA</i>	43
Mariana Silvia Barba, <i>Importanța respirației și educarea ei prin joc</i>	49

Alianța terapeutică în bâlbâială

Profesor logoped Maria-Ramona Petrea

Centrul Logopedic Interșcolar Bacău, C.J.R.A.E. Bacău

Termenul „alianță terapeutică” este împrumutat din psihoterapie și descrie legătura dintre terapeut și client; a fost preluat de dr. Charles Healey, creatorul modelul CALMS de abordare a bâlbâielii.

Alianța terapeutică vizează următoarele componente:

1. Legătura emoțională și parteneriatul
2. Consensul asupra obiectivelor și sarcinilor
3. Istoricul relațiilor parteneriatului

Pentru logopezii care lucrează cu copii care se bâlbâie, alianța terapeutică înseamnă ca pacienții noștri să simtă că îi respectăm și să dorească să lucrăm cu ei (legătura emoțională), să înțeleagă și să fie de acord cu obiectivele terapiei (reducerea bâlbâirii, scăderea tensiunii, învățarea strategiilor de control etc.) și să aibă încredere în logoped, pe baza interacțiunilor lor anterioare (de exemplu: experiența lor cu logopedul în timpul evaluării).

Un studiu privind eficacitatea terapiei bâlbâielii a constatat că diferitele tehnici utilizate reprezintă aproximativ 15% din rezultatele pozitive observate în timpul terapiei, factorii extra-terapeutici (caracteristicile clientului, schimbările de mediu) reprezintă aproximativ 40% din schimbare, factorii terapeutici (relația cu clientul) reprezintă aproximativ 30% din schimbare, iar așteptările (speranța, încrederea în reușita terapiei) reprezintă aproximativ 15% din schimbare (Zebrowski 2007).

Așadar, relația noastră cu copilul cu bâlbâială, combinată cu convingerea că schimbarea este posibilă, poate reprezenta aproximativ 45% din rezultatul terapiei! Aceste componente sunt atât de importante! Fără încredere, credința că terapeutul poate și va ajuta și o înțelegere a scopului terapiei, schimbarea nu poate avea loc. Când există o alianță terapeutică puternică, terapia poate face minuni!

Modelați o atitudine deschisă a copilului în privința tulburării!

Comunicarea deschisă este un factor cheie care influențează alianța terapeutică, dar nu este ușor de obținut. Bâlbâiala poate fi un subiect emoțional pentru mulți copii și poate fi asociată cu sentimente de rușine, vinovăție sau evitare. Este esențial să reușim să facem din mediul cabinetului,

din ședința logopedică, un spațiu și un moment în care elevii să poată discuta sincer despre bâlbâială. Logopezii trebuie să modeleze o comunicare deschisă și reală despre bâlbâială. Elevii preiau propriile noastre atitudini cu privire la bâlbâială, chiar și atunci când nu sunt spuse. Nu vă simțiți confortabil să vorbiți despre bâlbâială? Nu știți sigur ce să spuneți sau cum să reacționați atunci când elevii dvs. se bâlbâie? Dacă o faceți, atunci copiii vor fi, de asemenea, incomozi și nesiguri. Dar dacă modelați comunicarea deschisă, acceptarea bâlbâielii și nu vă faceți griji să abordați bâlbâiala, elevii vă vor urma exemplul. Fiți deschis, sincer, amabil! Fiți dispus să abordați bâlbâiala frontal și invitați-vă elevii să se alăture! Comunicarea sinceră și deschisă despre bâlbâială este o parte esențială a alianței terapeutice.

Dați întotdeauna o rațiune demersului terapeutic!

Terapia bâlbâielii pentru elevii de vârstă școlară este diferită de alte tipuri de terapie logopedică. În terapia dislaliei, îi învățăm pe copii noi modelele articulatorii, care în cele din urmă devin obișnuite și copilul încetează să le mai conștientizeze. Deoarece bâlbâiala nu va dispărea, copilul va trebui întotdeauna să se gândească la modul în care vorbește, să controleze discursul. Ei vor trebui să știe exact ce fac și de ce o fac. Folosirea strategiilor de fluentă poate deveni mai „naturală” cu timpul, dar ele nu depășesc complet momentele de bâlbâială și continuă să fie folosite și practicate în mod conștient.

Din acest motiv, este foarte important să oferim o rațiune pentru fiecare pas al terapiei. Elevii ar trebui să cunoască obiectivele generale ale terapiei, precum și scopul fiecărui exercițiu, strategie sau activitate. Terapia bâlbâială depinde de „asumarea” clientului – dacă cred sau nu că ceea ce prezentați îi va ajuta – și dacă le place să o folosească în viața reală. Cu o rațiune clară, copilul are șansa să înțeleagă ce face, de ce și cum îl va ajuta. Îl face pe copil responsabil asupra procesului terapeutic, ceea ce îmbunătățește rezultatele terapiei. În cele din urmă, dacă terapia este sau nu o reușită depinde în primul rând de copil, de decizia lui de a investi energie în procesul de terapie și de a folosi strategiile pe care le-ai prezentat. Prezentând o justificare clară pentru fiecare pas al terapiei îi veți ajuta pe copii să-și asume bâlbâiala și să obțină cunoștințele și abilitățile necesare pentru a gestiona ei înșiși bâlbâiala.

Bibliografie:

Healey, E. (2012). *The Cognitive, Affective, Linguistic, Motor, and Social (CALMS) Assessment for School-Age Children Who Stutter: Clinician's Manual*. Lincoln, Nebraska: The Board of Regents of the University of Nebraska.

Healey, E., Trautman, L., & Susca, M. (2004). *Clinical Applications of a Multidimensional Approach for the Assessment and Treatment of Stuttering*. *Contemporary Issues in Communication Sciences and Disorders*.

The Therapeutic Alliance - <http://www.supportingsafetherapy.org/therapists/therapeutic-relationship/the-therapeutic-alliance>

Importanța respirației și educarea ei prin joc

Profesor logoped Mariana Silvia Barba

C.J.R.A.E. Arad

Una dintre cauzele care poate determina ca un copil să prezinte dificultăți în vorbire poate fi lipsa de control asupra tiparului de respirație.

În cadrul terapiei tulburărilor de limbaj, educarea respirației este o etapă importantă pentru a vorbi corect, nefiind vorba de a „învăța subiectul să respire”, ci de a-l învăța să-și folosească mai bine respirația în vorbire, adică de a-l învăța să ajungă la un echilibru în respirație, prin dozare și reglare. Dacă coordonarea fono-respiratorie nu se realizează corect, vorbirea încetează să mai fie fluentă și pot apărea modificări ale vocii din cauza utilizării greșite și a forței și tensiunii inadecvate. Educarea respirației ajută la dezvoltarea limbajului, exersând mușchii implicați în vorbire, în special pe cei ai obrazilor. Respirația îmbunătățește, de asemenea, pronunția și ajută la consolidarea fonemelor. Exercițiile de respirație sunt utilizate în terapia de tulburărilor de limbaj atunci când apar dificultăți în coordonarea respirației, a vocii și a articulării sunetelor, pentru a obține o vorbire eficientă. Lipsa controlului funcției respiratorii poate altera articulația sunetelor.

Datorită relației care există între funcția respiratorie, fonație și articularea cuvintelor, dificultățile, obiceiurile proaste sau lipsa de control în tiparul respirator pot altera procesul corect de articulare a cuvintelor, ducând potențial la modificări ale vorbirii ca distorsiuni ale sunetelor, din cauza expulzării incorecte a aerului. Respirația stă la baza vocii, iar dacă nu se realizează corect, vocea obosește, sunetul nu iese natural și cuvintele sunt pronunțate cu efort. Pentru a vorbi bine trebuie să respiri bine, când acest lucru nu se întâmplă, vorbirea este distorsionată, ritmul este alterat etc.

Vorbirea eficientă se bazează pe capacitatea unui individ de a-și controla și de a ordona respirația, vocea și articulația în același timp. Dacă există o defecțiune în controlul și succesiunea acestui act de vorbire, aceasta poate duce la imposibilitatea individului de a comunica eficient. Educarea respirației poate implica o varietate de exerciții, în funcție de tipul tulburării de vorbire și, de asemenea, de severitatea dificultății.

Principalul beneficiu al exercițiilor de respirație este acela de a ajuta individul să comunice mai eficient. Exercițiile de respirație pot crește, de asemenea, stima de sine și încrederea pacientului atunci când comunică cu ceilalți și pot îmbunătăți funcțiile de comunicare și calitatea vieții pacientului. Folosirea unei tehnici respiratorii adecvate este o necesitate inevitabilă pentru profesioniștii vocali, deoarece emisia normală a vocii și vorbirii se bazează pe o funcție respiratorie corectă și pe modul în care este efectuată.

Respirația eficientă nu va depinde de cantitatea de aer inspirată și nici de capacitatea de respirație a difuzorului, ci de funcționalitatea acestuia. Acest antrenament este efectuat în mod regulat în timpul terapiei vocale cu scopul de a optimiza funcția vocală.

În continuare, doresc să vă prezint câteva exerciții privind educarea respirației sub formă de joc. În timpul activităților de suflare, copiii învață să expulzeze aerul în mod deliberat și să moduleze expulzarea aerului, în funcție de dinamica jocului. În acest fel antrenăm un model de respirație mixt: nazal și oral, esențial pentru vorbire.

Ghici ce fruct este !

Copilul va închide ochii și va trebui să identifice diferite fructe după miros.

Animalul înghite mingea

Copilul va trebui să sufle cu putere mingi/bobițe din hârtie, printr-o rolă de hârtie sub formă de animal.

Mâncarea preferată a animalului

Jocul constă în aspirarea prin paie a unor imagini din hârtie ce reprezintă mâncarea preferată a unui animal, astfel încât bucata de hârtie să adere la pai și să poată fi așezată pe cartonașul/planșa cu animale.

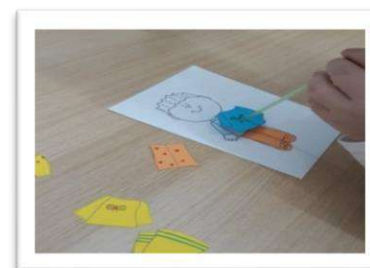
Împodobește bradul

Copilul va primi o imagine cu un brad de Crăciun și ornamente din hârtie plastifiate de dimensiuni foarte mici. Cu ajutorul paiului va aspira fiecare ornament și îl va așeza la locul potrivit pe planșa cu brad.

Îmbracă fetița/băiatul

Copilul va primi o imagine cu un băiat sau o fată. Cu ajutorul paiului va aspira diferite articole de îmbrăcăminte pe care le așeza peste imaginile din planșă.

Vopsea cu paie

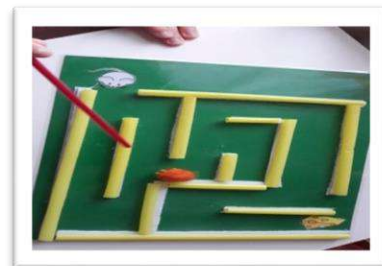
Așezăm vopsea diluată în apă pe hârtie, astfel încât, atunci când suflăm pe ea, să se dilate. Dacă pregătim în prealabil hârtia cu schițe de desen, se creează imagini foarte distractive.

Cursa cu pahare de plastic

Aceasta cursă se realizează prin aranjarea mai multor corzi de la un perete la altul, fiecare cu câte un pahar de plastic introdus în mijloc. Participanții la cursă trebuie să împingă paharele de plastic înainte, suflând.

În căutarea brânzei

Cu ajutorul paiului, copilul va sufla în pampon, traversând labirintul pentru a ajunge la brânză.

Omul de zăpadă

Acest exercițiu se face cu o oglindă mică. Vom așeza oglinda în fața copilului și îi vom cere să respire încet în fața ei, ținând gura sub formă de cerc și aburind oglinda. Astfel, se va desena pe oglindă cu o cariocă de tablă un om de zăpadă format din trei cercuri. Copilul va respira aburind oglinda în cele trei cercuri ale omului de zăpadă. Oglinda acționează ca feedback vizual, astfel încât copilul să își poată observa modelul de respirație și să facă ajustări dacă este necesar.

Bibliografie:

Bodea Hațegan, C., Terapia tulburărilor de limbaj, Editura Trei, București, 2016

Tobolcea, I., Terapia tulburărilor de pronunție, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 2013

Vrășmaș, E., Stănică, C., Terapia tulburării de limbaj - Intervenții logopedice, Editura didactică și pedagogică, București, 1977

<https://revistaselectronicas.ujaen.es/index.php/RTC/article/download/3928/3876/16973>

Echipa redacțională
vă mulțumește pentru colaborare!

Revista de logopedie a Centrului Logopedic Interșcolar Bacău, C.J.R.A.E. Bacău,
avizată de Inspectoratul Școlar al Județului Bacău (Nr. 240/ 12. 01. 2017)

Logoterapia

Anul VIII, numărul 16, octombrie 2023

COLECTIVUL REDACȚIONAL

Coordonatori:

prof. dr. Droiman Oana
inspector școlar pentru Învățământ Special și Centre Logopedice, I.S.J. Bacău
prof. Scorțanu Alexandrina, director C.J.R.A.E. Bacău
prof. logoped Petrea Maria-Ramona, C.L.I. Bacău

Comitetul de redacție:

prof. logoped Adăscăliței Estera-Maria, C.L.I. Bacău
prof. logoped Chelariu Marinela, C.L.I. Buhuși
prof. logoped Chirica Andreia, C.L.I. Bacău
prof. logoped Enea Andra Cristiana, C.L.I. Moinești
prof. logoped Hongu Maria, C.L.I. Bacău
prof. logoped Marcu Elena, C.L.I. Bacău
prof. logoped Năstac Alexandra, C.L.I. Bacău
prof. logoped Parascan Iulia Andreea, C.L.I. Bacău
prof. logoped Pavăl Adriana, C.L.I. Onești
prof. logoped Purcaru Ioana-Dana, C.L.I. Comănești
prof. logoped Roșu Alina, C.L.I. Bacău
prof. logoped Stoicescu Irina-Gabriela, C.L.I. Târgu Ocna
psiholog Archip Maria, C.S.C. Buhuși

Grafică și tehnoredactare:

Petrea David, student E.T.T.I., Universitatea Politehnică din București

Revistă tipărită cu sprijinul
ASOCIAȚIEI COPIILOR CU NEVOI SPECIALE BACĂU

ASOCIAȚIA
"COPIILOR CU NEVOI SPECIALE BACĂU"

ISSN 2501-1774
ISSN-L 2501-1774